

Halle-Vilvoorde Komitee

Platformtekst Vlaams-Brabant

De doelstelling van het Halle-Vilvoorde Komitee is het behouden en versterken van het Vlaams, groen, en tegelijk ook het eigen karakter van Vlaams-Brabant. MAW Vlaams-Brabant als volwaardige vijfde Vlaamse provincie en niet als ontwikkelingszone voor de Brusselse expansie noch als randzone van het Brussels gewest of schemerzone tussen Vlaanderen en Brussel.

Als men deze doelstellingen aanvaardt, volgt daaruit als het ware vanzelf een Vlaams beleid. Het Halle-Vilvoorde Komitee pleit al jaren voor een volledige splitsing van zowel de bestuurlijke als de gerechtelijke arrondissementen, wat door de zesde staatshervorming zeer slecht gerealiseerd is.

1. Belangrijk is de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Deze splitsing is vooral nodig om redenen van efficiënte rechtsbedeling én om te vermijden dat de tweetaligheid via deze weg over Halle-Vilvoorde wordt uitgesmeerd. Het is algemeen bekend dat de Vlaams-Brabantse strafdossiers en klachten verwaarloosd worden omdat zij verzuipen in de zoveel talrijkere en vermeend belangrijker dossiers van Brussel. Bovendien zijn tal van diensten voor Halle-Vilvoorde in Brussel gevestigd en daardoor feitelijk tweetalig : de parketten, het handelsregister, de dienst vzw's enz. De provincies vormen de basis van de rechterlijke indeling in het land en dat moet ook gelden voor de provincie Vlaams-Brabant. Er is al een assisenhof en een provinciaal bevoegde fiscale rechtbank. De splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is na de zesde staatshervorming voor Vlaams-Brabant ruim onvoldoende en inefficiënt. Het gerechtelijk arrondissement Brussel bevat het parket van Brussel en het parket van Halle-Vilvoorde dat verbonden is met de Nederlandstalige rechtbanken in Brussel. Aan het hoofd van het gerechtelijk arrondissement staat steeds - bij wet bepaald - een Franstalige magistraat. Een Vlaamse rechtbank voor Halle-Vilvoorde is en blijft dus een legitieme eis.
2. Alle maatregelen die een grotere of volledige autonomie van Vlaanderen beogen zijn uiteraard ook voor Halle-Vilvoorde belangrijk. In de eerste plaats denken we aan de overheveling van de volledige voogdij over de ondergeschikte besturen, grotere fiscale autonomie en splitsing van de sociale zekerheid. De huidige onrechtvaardige verdeling van de financiële middelen belet Vlaanderen het beleid te voeren dat overeenstemt met de kracht van zijn economie. De over-toebedeling van middelen aan Wallonië en Brussel laat deze toe een beleid te voeren dat niet in verhouding staat tot hun werkelijke mogelijkheden (cfr. steun aan Carrefour, ophalen van leerlingen in Vlaanderen voor Franstalige scholen, bijkomende financiële steun aan politieke partijen (die ook in Halle-Vilvoorde actief zijn) meer en talrijker kabinetten, bijkomende financiële middelen voor Nederlandsonkundige en taalwetovetredende ziekenhuizen enz...)

Belangrijk is ook de overheveling van de luchthaven van Zaventem naar het Vlaamse niveau.

3. De eentaligheid van Vlaams-Brabant moet krachtig bevorderd en gehandhaafd worden. Hierbij staat de strikte toepassing en uitdoving van de taalfaciliteiten in de zes voorop.

Een doorgedreven taal- en integratiepolitiek, zowel tegenover migranten als tegenover anderstalige Belgen is eveneens noodzakelijk. Daarom is de verplichte inburgering zoals in Nederland nog veel belangrijker in Vlaams-Brabant dan in de rest van Vlaanderen. Kennis van het Nederlands is een eerste vereiste voor integratie. Hierbij moet de overheid een pro-actieve rol spelen, eerder dan — zoals nu vaak het geval is — te vervallen in een toestand van feitelijke faciliteiten en berusting. Wie uitkeringen van de gemeenschap ontvangt (bvb. werkloosheidsuitkering of bestaansminimum) moet

de nodige inspanningen leveren om zijn toestand van afhankelijkheid te beëindigen. Kennis van de taal van die gemeenschap is daarbij onontbeerlijk. Daarom moet het recht op het behoud van uitkeringen afhankelijk gemaakt worden van het effectief aanleren en gebruiken van de Nederlandse taal. Naast de gerichte inburgering moet ook de volledige Nederlandstaligheid van het openbare leven in Vlaams-Brabant een hoofddoelstelling zijn van het beleid. Onder het openbare leven verstaan we, naast het eentalig Nederlands straatbeeld, ook uitdrukkelijk het ondernemingsleven en de handels- en dienstensector, zeker in zover het de communicatie met het publiek betreft (publiciteit, opschriften naar het publiek toe enz.) alsook het gesubsidieerde verenigingsleven.

Een volgehouden beleid op dit vlak omvat o.m. :

- toepassing en verbetering van de bestaande taalwetten (vooral in het bedrijfsleven).
- actieve politiek van overreding en toetreding tot een code van correcte praktijken, zoals dit in Québec gebeurt. Bvb bij warenhuizen : Colruyt en Aldi zijn eentalig Nederlands. Delhaize, GB, Makro, Ikea en anderen zijn volledig tweetalig. Deze voorbeelden van tweetaligheid inspireren immers lokale handelaars, wat binnen de kortste keren leidt tot algemene tweetaligheid; de Bergensesteenweg tussen Halle en Brussel is een sprekend voorbeeld van de snel toenemende 'vertweetaliging'.
- bewustmakingscampagnes naar lokale overheden, eigen inwoners en inwijkelingen
- doordacht woonbeleid met o.m. beperking van het aanbod van nieuwe kavels en woningen, renovatie en opwaardering van bestaande wooneenheden en stadskernen met voorrang voor diegenen die een duidelijke culturele en sociale band hebben met de lokale gemeenschap, enz....

Voor het uitstippelen, de uitvoering en de opvolging van dit veelomvattend taal- en integratiebeleid stellen wij de oprichting voor van een 'Vlaams Instituut voor Taal- en Integratiebeleid', naar voorbeeld van de 'Office de la langue française' in Québec, bevoegd voor de hele Vlaamse Gemeenschap.

4. Uit het feit dat Vlaams-Brabant een eigen streek is, volgt dat de ontwikkeling ervan niet mag noch kan gezien worden in functie van Brussel. Er dient dus over gewaakt dat Vlaams-Brabant beschikt over een eigen volwaardig en geïntegreerd dienstennet, los van Brussel en dit op alle vlakken : wegen, openbaar vervoer, cultuur (*grotendeels verwezenlijkt*), gerecht, medische voorzieningen en ziekenhuizen (*hulpverleners van de dienst 100 in vele Vlaamse gemeenten rond Brussel kennen geen Nederlands*), brandweer en civiele bescherming, toerisme, sport- en openluchtlevens, regionale TV enz.

Het GEN is een voorbeeld van hoe het niet moet. Het GEN is immers een rechtstreekse investering in de verdere uitbreiding van Brussel, waarvoor Vlaanderen bovendien de financiële middelen mag/moet aanreiken.

Voor Vlaanderen is een investering in het sluiten van de ring rond Brussel (traject Vorst-Oudergem met ondertunneling van het Zoniënwoud) veel belangrijker. Verkeerstechnisch, ecologisch en economisch is deze sluiting een noodzaak. Alleen omwille van 'eng-Brusselse gemeentepolitiek' en 'francofone uitbreidingsdrang' werd deze nog niet verwezenlijkt. Men heeft nu zelfs stukken van de autosnelweg naar Wallonië, voorbij Halle, Waterloo en Eigenbrakel, omgedoopt tot zuidelijke ring rond Brussel, wat ook al geconcretiseerd werd in een hernummering van de uitritten.

5. In de lijn van het voorgaande, maar toch met een eigen vermelding, beschouwen we de uitbouw van Halle, de meest zuidelijke Vlaamse stad, als strategisch bijzonder belangrijk. Als Vlaamse stad tussen Wallonië en Brussel staat Halle - samen met de aangrenzende Vlaamse gemeenten - bloot aan een verhoogde verfransingsdruk, die geen tegengewicht vindt in het Vlaamse achterland. Hier dient een weloverwogen beleid er zorg voor te dragen dat Halle tegenover de omliggende regio een versterkte uitstraling en centrumfunctie krijgt toegewezen : inplanting van gedecentraliseerde overheidsdiensten (zoals bijvoorbeeld de vestiging van de nieuwe rechtbank van eerste aanleg en van koophandel na de volwaardige splitsing van het gerechtelijk arrondissement), hogescholen enz...

6. Wil men Vlaams-Brabant Vlaams en groen houden, dan dient men ook de fundamentele oorzaken die de druk op Vlaams-Brabant doen ontstaan, weg te nemen. De druk op Vlaams-Brabant wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de overconcentratie van diensten en beslissingscentra in Brussel. Dagelijks pendelen 300 000 Vlamingen en 150 000 Franstaligen naar Brussel; het GEN heeft uitsluitend tot doel deze pendelcapaciteit nog gevoelig te verhogen. De vraag is welke meerwaarde dit oplevert. Voor de pendelaars die dagelijks vanuit alle hoeken van Vlaanderen zeer lang onderweg zijn, is de meerwaarde alleszins ver te zoeken. Dat de overconcentratie van Vlaamse diensten in Brussel de Vlaamse aanwezigheid op het terrein of de Vlaamse inspraak in Brussel veel vooruit zou helpen, is tot nog toe niet gebleken uit de feiten.

Die overconcentratie in Brussel moet vervangen worden door deconcentratie van diensten naar Vlaanderen en Wallonië.

Wat de Vlaamse instellingen betreft, pleiten wij er niet voor de belangrijke centrale Vlaamse organen uit Brussel weg te halen. Brussel moet de zetel blijven van het Vlaamse parlement en van de Vlaamse regering. Heel wat Vlaamse uitvoeringsdiensten kunnen echter wel lokaal - en dus dicht bij de bevolking waarvoor ze werken - worden ingeplant, zonder dat dit op de 'Vlaamse aanwezigheid' in Brussel een noemenswaardig negatief effect zou hebben.

Wat de federale diensten betreft, is er vanuit Vlaams standpunt helemaal geen bezwaar tegen een maximale decentralisatie; decentralisatie naar Vlaanderen en Wallonië heeft zelfs veel voordelen : diensten die lokaal werken, krijgen het statuut van eentalige diensten. De eventuele 'verminderde' Vlaamse aanwezigheid in Brussel wordt gecompenseerd door een proportioneel vaak grotere overplaatsing van Franstalige ambtenaren naar Wallonië. Dergelijke overheveling zal de economische ontwikkeling van Wallonië ten goede komen. De jongste tijd hebben we echter een tegenovergestelde beweging gezien : gedeconcentreerde diensten werden van Vlaanderen naar Brussel overgebracht, vaak met de bedoeling ze in feite een tweetalig statuut te geven (cfr. de post).

Om al deze redenen pleiten wij voor een krachtige, gebundelde deconcentratie van federale en Vlaamse uitvoerende overheidsdiensten.

7. Een belangrijk element in de overconcentratie in Brussel is de functie van Brussel als hoofdstad van Europa en vestigingsplaats van steeds meer internationale instellingen. Deze instellingen en hun ambtenaren zijn principieel welkom, ook wanneer zij zich in Vlaanderen vestigen. Wel mag dan van hen verwacht worden dat zij het Vlaams karakter van onze regio erkennen en eerbiedigen en dat zij - wanneer zij hier langere tijd verblijven - de taal van de gemeenschap waar zij wonen, aanleren en gebruiken.

Zolang echter binnen België het machtsoverwicht op het Belgisch niveau blijft en de Vlaamse autonomie beperkt blijft, is het gevaar groot dat de functie van Europese hoofdstad van Brussel gebruikt wordt om de feitelijke expansie van Brussel door te drukken. Uiterste waakzaamheid blijft hier geboden.

Mei 2000

Eerste keer aangepast op 30/1/2001

Tweede keer aangepast op 13/12/2017

Derde keer aangepast 5 februari 2018